

RAADSVERGADERING d.d. 16 december 2021

Zaaknummer	Z-21-176948
Voorstelnummer	DOC-21-463721
Onderwerp	Rapport Rekenkamercommissie Weerstandsvermogen
Agendapunt	
Portefeuillehouder(s)	D. Kuipers
Afdelingshoofd(en)	

Besluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel 'Weerstandsvermogen' van de Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer d.d. 3 november 2021;

gelet op artikel 185 van de Gemeentewet;

overwegende dat de rekenkamercommissie aan de raad rapporteert;

b e s l u i t

1. de conclusies van de rekenkamercommissie als genoemd in het rapport 'Weerstandsvermogen' te onderschrijven;
2. de aanbevelingen uit het rapport over te nemen:

Aanbeveling 1 Financiële stukken maken veel gebruik van jargon. Dat is, mede door regelgeving, onvermijdelijk. De rekenkamercommissie constateert dat de stukken goed leesbaar zijn, en **beveelt u aan steeds het gesprek te blijven voeren over helder geschreven stukken die begrijpelijk zijn voor raadsleden.** Jargon is niet altijd te vermijden, maar heeft wel het gevaar in zich dat het voor niet-financieel deskundigen onbegrijpelijk wordt.

Aanbeveling 2 **Vermeldt in de tekst expliciet dat de berekening van het weerstandsvermogen tot een hogere uitkomst zou leiden als nu weggelaten bedragen meegenomen zouden worden.** In de Nota Risicomanagement is weliswaar besloten dat niet alle elementen worden meegenomen, maar dat is niet expliciet gebeurd. Voor de politieke besluitvorming is het belangrijk dat iedereen weet dat het weerstandsvermogen hoger kan zijn dan die nu is. Door het weglaten van elementen is het weerstandsvermogen nu lager dan het in werkelijkheid is.

Aanbeveling 3 Uit de stukken blijkt niet de aanwezigheid van stille reserves. **De rekenkamercommissie beveelt aan om bij de tekst over stille reserve expliciet te vermelden dat waardering van de stille reserve zou leiden tot een hogere uitkomst van het weerstandsvermogen,** omdat dit eventueel tot een andere politieke afweging zou kunnen leiden.

Aanbeveling 4 **De rekenkamercommissie beveelt aan om een lijst van mogelijke bezuinigingen aan te leggen en die jaarlijks te actualiseren.** Uit de stukken

blijken nu geen mogelijke bezuinigingen. De aanwezigheid van mogelijke bezuinigingen verhoogt het weerstandsvermogen.

Aanbeveling 5 **Houdt uw weerstandsvermogen op het door uzelf gestelde doel, of stel het doel bij.** De rekenkamercommissie constateert dat het weerstandsvermogen soms lager is dan u in uw eigen doel heeft geformuleerd.

Aanbeveling 6 **De rekenkamercommissie beveelt aan om aan het begin van de raadsperiode een informatiesessie over de opbouw van de financiële stukken te organiseren waarin de techniek van de begrotings- en verantwoordingsstukken wordt uitgelegd.**

In zo'n informatiesessie zou ook ingegaan kunnen worden op het bestuurlijk toezicht en de consequenties daarvan.

3. het college opdracht te geven om de raad voor 1 juli 2022 te informeren over hoe de aanbevelingen zijn uitgevoerd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 16 december 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Ter besluitvorming

Onderwerp

Rapport van de Rekenkamercommissie: Weerstandsvermogen, d.d. 3 november 2021.

Aanleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is het weerstandsvermogen als een verplicht onderwerp opgenomen. De rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer heeft het onderwerp 'weerstandsvermogen' opgenomen in het jaarprogramma 2021 omdat de gemeenteraad van Medemblik hiertoe middels een motie heeft opgeroepen en het onderwerp ook in de gemeente Opmeer een belangrijke rol speelde. In beide gemeenten is het weerstandsvermogen de afgelopen jaren gedaald en in beide gemeente moest fors ingegrepen worden. De rekenkamercommissie heeft gekeken of de verschillende elementen van weerstandsvermogen in de besluitvorming aan de orde komen en of er eventueel mogelijkheden zijn om het besluitvormingsproces en de informatievoorziening rond weerstandsvermogen te verbeteren.

Voorstel

1. de conclusies van de rekenkamercommissie als genoemd in het rapport 'Weerstandsvermogen' te onderschrijven;
2. de aanbevelingen uit het rapport over te nemen:

- Aanbeveling 1 Financiële stukken maken veel gebruik van jargon. Dat is, mede door regelgeving, onvermijdelijk. De rekenkamercommissie constateert dat de stukken goed leesbaar zijn, en **beveelt u aan steeds het gesprek te blijven voeren over helder geschreven stukken die begrijpelijk zijn voor raadsleden.** Jargon is niet altijd te vermijden, maar heeft wel het gevaar in zich dat het voor niet-financieel deskundigen onbegrijpelijk wordt.
- Aanbeveling 2 **Vermeldt in de tekst expliciet dat de berekening van het weerstandsvermogen tot een hogere uitkomst zou leiden als nu weggelaten bedragen meegenomen zouden worden.** In de Nota Risicomanagement is weliswaar besloten dat niet alle elementen worden meegenomen, maar dat is niet expliciet gebeurd. Voor de politieke besluitvorming is het belangrijk dat iedereen weet dat het weerstandsvermogen hoger kan zijn dan die nu is. Door het weglaten van elementen is het weerstandsvermogen nu lager dan het in werkelijkheid is.
- Aanbeveling 3 Uit de stukken blijkt niet de aanwezigheid van stille reserves. **De rekenkamercommissie beveelt aan om bij de tekst over stille reserve expliciet te vermelden dat waardering van de stille reserve zou leiden tot een hogere uitkomst van het weerstandsvermogen,** omdat dit eventueel tot een andere politieke afweging zou kunnen leiden.
- Aanbeveling 4 **De rekenkamercommissie beveelt aan om een lijst van mogelijke bezuinigingen aan te leggen en die jaarlijks te actualiseren.** Uit de stukken blijken nu geen mogelijke bezuinigingen. De aanwezigheid van mogelijke bezuinigingen verhoogt het weerstandsvermogen.
- Aanbeveling 5 **Houdt uw weerstandsvermogen op het door uzelf gestelde doel, of stel het doel bij.** De rekenkamercommissie constateert dat het weerstandsvermogen soms lager is dan u in uw eigen doel heeft geformuleerd.

Aanbeveling 6 De rekenkamercommissie beveelt aan om aan het begin van de raadsperiode een informatiesessie over de opbouw van de financiële stukken te organiseren waarin de techniek van de begrotings- en verantwoordingsstukken wordt uitgelegd.

In zo'n informatiesessie zou ook ingegaan kunnen worden op het bestuurlijk toezicht en de consequenties daarvan.

3. het college opdracht te geven om de raad voor 1 juli 2022 te informeren over hoe de aanbevelingen zijn uitgevoerd.

Beoogd resultaat

Met de conclusies en aanbevelingen kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol met betrekking tot het vaststellen van het weerstandsvermogen en het doel voor het weerstandsvermogen beter uitvoeren. Op basis van betere informatie is het voor raadsleden beter mogelijk een politieke keuze te maken en te onderbouwen.

Argumenten

De rekenkamercommissie heeft een normenkader opgesteld. Aan de hand van literatuuronderzoek en interviews is gekeken in welke mate de gemeente Medemblik aan dit normenkader voldoet. Op basis van de gevonden gegevens heeft de rekenkamercommissie conclusies opgesteld en aanbevelingen geformuleerd.

Aanbeveling 1 De stukken zijn, gegeven wet en regelgeving, goed leesbaar. Omdat veel jargon wordt gebruikt voor een lezerspubliek, de gemeenteraad, dat niet uit louter financiële specialisten bestaat, ligt de leesbaarheid echter constant onder druk. Diezelfde gemeenteraad wordt wel geacht een afgewogen besluiten te nemen. Het is daarom goed het gesprek over de leesbaarheid steeds opnieuw te voeren.

Aanbeveling 2 Niet alle elementen die bij weerstandsvermogen horen zijn opgenomen in de tekst. Dat is ook niet verplicht, maar als dat wel was gebeurd had dat mogelijk tot een andere uitkomst geleid. Voor het besluitvormingsproces is het goed dat de uiteindelijke beslissers, de gemeenteraad, ervan op de hoogte is dat er eventueel een andere hoogte van het weerstandsvermogen vastgesteld had kunnen worden.

Aanbeveling 3 Idem als bij 2.

Aanbeveling 4 Idem als bij 2.

Aanbeveling 5 De gemeenteraad heeft voor de gemeente Medemblik een kader gesteld, de hoogte van het weerstandsvermogen, maar houdt zich daar niet aan.

Aanbeveling 6 Veel raadsleden vinden financiële stukken aan het begin van hun termijn moeilijk te lezen, terwijl de gemeenteraad wel het besluitvormend orgaan is over de begroting en verantwoording. De rekenkamercommissie beveelt

daarom aan de raadsleden aan het begin van een raadsperiode uitgebreid te informeren over financiële zaken.

Kantttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Uitvoering/evaluatie

Het College wordt opgedragen de Gemeenteraad voor 1 juli 2022 te informeren hoe het uitvoering geeft aan de implementatie van de aanbevelingen.

Communicatie

De rekenkamercommissie zal zoals gebruikelijk een kort persbericht bij het onderzoek opstellen en de geconsulteerde partijen van het openbaar rapport op de hoogte stellen. De eventuele verdere communicatie is te verzorgen door het college.

Bijlagen

- De aanbiedingsbrief van de rekenkamercommissie aan de gemeenteraad d.d. 3 november 2021
- Het rekenkamerrapport 'Weerstandsvormogen'

Raadscommissie d.d. 2 december 2021